

ozara®
SLOVENIJA
NACIONALNO ZDRUŽENJE
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

Predstavitev programov, ki jih Ozara izvaja v JV regiji

Zlata DRAGAN, univ.dipl.soc.del.
Karmen ŽUNIČ, univ.dipl.soc.del.

25.9.2018

- Status, da deluje v javnem interesu na področju socialnega varstva
- Ustanovljena leta 1994 z namenom izboljšanja skupnostne skrbi za osebe s težavami v duševnem zdravju v Sloveniji
  - Nevladna, humanitarna organizacija
  - Izvaja verificirane javne SV programe

KAJ POMENI BESEDA OZARA?

Pomeni „travnat svet na koncu njive, kjer se pri oranju obrača plug“. Tako v prenesenem pomenu ime Ozara vzbuja asociacije na vračanje v skupnost, počitek, sprostitev, kontinuirano delovanje, vztrajnost,...

ozara®
SLOVENIJA
NACIONALNO ZDRUŽENJE
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

PROGRAMI:

- ▶ **PISARNE ZA INFORMIRANJE IN SVETOVANJE (13; od teh 4 v JV regiji)**
- ▶ **DNEVNI CENTRI (5; od teh 1 v JV regiji)**
- ▶ **STANOVANJSKE SKUPINE (17; od teh 1 v JV regiji)**

ozara®
SLOVENIJA
NACIONALNO ZDRUŽENJE
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

- dnevni center
- stanovanjska skupina
- pisarna za informiranje in svetovanje

o z a r a®
S L O V E N I J A
NACIONALNO ZDRUŽENJE
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

PISARNA ZA INFORMIRANJE IN SVETOVANJE

Je organizirana oblika psihosocialne pomoči osebam s težavami v duševnem zdravju, ki se izvaja v njihovem življenjskem okolju ali v prostorih organizacije. Takšen pristop omogoča dostop do uporabnikov, ki jih drugače ne bi bilo možno vključiti v ustrezne službe pomoči in to v okoljih, v katerih se počutijo najbolj varne. Izvajalci programa obiskujejo in spremljajo uporabnike tudi takrat, ko ti koristijo storitve in programe drugih izvajalcev. Posebnost programa je **terensko delo.**

Program v **JV regiji** deluje od leta 2000 s prvo enoto v Novem mestu.

Danes: imamo **4 enote** (Novo mesto, Brežice, Črnomelj in Sevnica) in **4 gostovanja** (Trebnje, Mokronog, Metlika in Krško)

Teren: pokrivamo vse občine v JV regiji

Program v JV regiji izvaja 5 strokovnih delavcev, 3 laični delavci ter 17 prostovoljcev.

KOMU JE NAMENJEN?

Ciljna skupina uporabnikov programa so ljudje s težavami v duševnem zdravju, posamezniki v duševni stiski ter njihovi svojci.

o z a r a®
S L O V E N I J A
NACIONALNO ZDRUŽENJE
ZA KAKOVOST ŽIVLJENJA

VSTOPNI POGOJI ZA PROGRAM

- ▶ pomembno je, da ima posameznik izkušnjo **težave v duševnem zdravju** oziroma je v duševni stiski ali je svojec posameznika s težavami v duševnem zdravju.
- ▶ Vključitev uporabnikov v program je **prostovoljna**, vse storitve programa so za vključene osebe **brezplačne**.
- ▶ Strokovni delavec na začetku vključitve v program uporabnika seznaniti z vsebino programa, njegovimi pravicami, pa tudi dolžnostmi ter z njim sklene **Dogovor o vključitvi**.
- ▶ Vključevanje v program ni časovno omejeno, odvisno je od posameznikove volje, želje, interesov, njegovega zdravstvenega stanja.

STORITVE PROGRAMA PIS

- ▶ **Informativni razgovor** - obsega pomoč pri prepoznavanju in opredelitvi socialne stiske, informiranje o pravicah ter mreži služb pomoči.
- ▶ **Osebna pomoč** - zajema svetovanje, urejanje, vodenje ter podporo pri razreševanju osebnih stisk, vključevanju v aktivno življenje, pomoč pri uveljavljanju socialno-varstvenih pravic. Usmerjena je v razumevanje, podporo in čustveno razbremenitev, ter podporo pri premagovanju akutnih duševnih kriz.
- ▶ **Terensko delo (30% storitev je opravljenih na terenu)**- pomoč pri reševanju osebnih in socialnih stisk, vzdrževanje socialnih stikov, aktivno preživljanje prostega časa, skrb za izvajanje dnevnih aktivnosti. Podpora posamezniku v njegovem domačem okolju, pomoč pri vsakdanjih opravilih v takšni meri, da še vedno lahko ostane na svojem domu.
- ▶ **Razbremenilni razgovor** - pomoč pri reševanju osebnih in socialnih stisk. Krepitev moči, znanj in kompetenc. Razbremenitev trenutne stiske.

STORITVE PROGRAMA PIS

- ▶ **Zagovorništvo** - Izvajanje različnih aktivnosti v situacijah, ko je potrebno zagovarjati uporabnika, njegove pravice, interese in koristi, kadar jih ne zmore ali ne zna uveljavljati (pomoč pri oblikovanju vlog in izpolnjevanju obrazcev ter naslavljanju le-teh na pristojne organe, spremstva k izvajalcem, kjer uporabnik potrebuje pomoč pri uveljavljanju svojih koristi in interesov)
- ▶ **Prostočasne aktivnosti** - obsega organiziranje in izvedbo izobraževalno-kreativnih delavnic, družabnih, kulturnih in športnih aktivnosti, izletov...

STORITVE PROGRAMA PIS

Druge storitve: Klub svojcev, Klub prostovoljcev, Skupine za samopomoč, delo z družino in svojci, preventivne delavnice za mlade.

SKUPINA ZA SAMOPOMOČ

Omogoča ljudem s težavami v duševnem zdravju izmenjavo izkušenj in iskanje rešitev na drugačen način. Ponuja jim možnost, da skupaj z drugimi premagujejo težave, s katerimi se srečujejo, pri tem pa niso vezani na profesionalno pomoč. Za nemoten potek in organizacijo skrbi vodja skupine.

Storitve izvajamo v:

pisarni, na terenu, po telefonu ali pa e- pošti.

Preventivni programi

namenjeni varovanju in krepitvi duševnega zdravja otrok in mladostnikov ter izboljšanju duševnega zdravja odraslih, starostnikov in aktivne populacije.

- 1. Izobraževalni program za mladostnike** (Od stiske do duševne motnje)
- 2. Program anonimnega internetnega svetovanja**
- 3. Osveščanje javnosti o duševnih motnjah:** dogodki na nacionalni in lokalni ravni, predavanja strokovnjakov, razstave, gledališke predstave....
- 4. Osveščanje javnosti o samomoru:** nacionalna kampanja po več krajih v Sloveniji, svetovni dan preprečevanja samomora-10. septembra.
- 5. Tečem za duševno zdravje:** poteka v začetku julija v Mali Zaki na Bledu (v sklopu Nočne 10)

ŠTEVILO VKLJUČENIH UPORABNIKOV V PROGRAM PIS

- V program PIS se v JV regiji letno vključuje **350 do 400 različnih uporabnikov**
(na območju celotne Slovenije pa 1200 – 1300 uporabnikov)
  - Podatki po enotah v JV regiji za leto 2017:
    - Črnomelj **85**
    - Sevnica **124**
    - Brežice **72**
    - Novo mesto **95**
  - Povprečno mesečno število uporabnikov v JV : **200**

Delovni čas: vsak dan od ponedeljka do petka od 7.00 do 15.00 ure

Uradne ure: vsak ponedeljek in sredo od 8.00 do 12.00 ure

DNEVNI CENTER

Ciljna populacija so ljudje z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju in sicer predvsem tisti, ki so zaradi bolezni brezposelni, težko zaposljivi in upokojeni. V program vključujemo tako moške in ženske, ki so starejši od 18 let. Gre za osebe, ki se po zaključenem zdravljenju v psihiatrični bolnišnici, želijo ponovno vključiti v svoje domače okolje. V posamezne storitve programa vključujemo tudi svojce oseb s težavami v duševnem zdravju.

V Ozarine (5) dnevne centre se letno vključuje 280 do 350 uporabnikov.

V DC Brežice 60 uporabnikov in 10 svojcev.

Storitve programa DNEVNI CENTER

- **Individualni razgovori**

Se izvajajo po potrebi uporabnika in zaznavanju strokovnega delavca vsak dan, v času, ko program deluje, trajajo sod 0,5 do 1 ure. V teh razgovorih se razrešujejo osebne stiske in težave uporabnikov ter jim pomagamo pri urejanju pravic in zadev izven dnevnega centra, npr. na pristojnem centru za socialno delo, območnem uradu za delo, Zavodu za pokojninsko in invalidsko zavarovanje idr., pomagamo pri razreševanju družinskih konfliktov, izvajamo evalvacijo z uporabniki ...

- **Delovni sestanki z uporabniki**

Te izvajamo enkrat tedensko oz. po potrebi. Na teh sestankih planiramo dnevne in mesečne aktivnosti v programu, razrešujemo komunikacijske in odnosne težave v skupini, se pogovarjamo o pravilih programa, pravicah uporabnikov, pohvalah in pritožbah. Uporabniki imajo možnost sproti predlagati aktivnosti, ki jih izvajamo v programu, izražajo svoje želje, interese. Na delovnih sestankih tudi evalviramo naše delo.

- **Skupinski razbremenilni pogovori**

Potekajo vsak dan ter trajajo od 2 do 3 ure v vsakem dnevnem centru. V njih so udeleženi vsi uporabniki, več časa pa tisti, ki se ne želijo vključiti v posamezno aktivnost v programu. So sproščujoči, potekajo ob kavici, soku, pecivu. So časovno neomejeni in niso posebej vodeni. Strokovni delavec usmerja pogovore, intervenira v primeru negativnih ali konfliktnih situacij ter zazna potrebo po kasnejšem individualnem razgovoru z uporabniki.

Storitve programa DNEVNI CENTER

- **Ustvarjalne delavnice**

Potekajo vsak dan v vseh dnevnih centrih. Mednje sodijo delavnice: izdelovanje verižic, okraskov, manjših daril iz fimo mase, gline ali drugih materialov, izdelovanje voščilnic, gobelinov, šivanje, pletenje izdelkov iz volne, izdelovanje izdelkov iz lesa, risanje, barvanje, aranžerska dela, idr. Ustvarjalne delavnice prispevajo h krepitvi ročnih spretnosti, razvijanju novih znanj, k delovnemu druženju, h krepitvi samozavesti ob novo pridobljenem znanju oz. izdelavi različnih izdelkov.

- **Kulinarične delavnice**

Izvajamo vsakodnevno. Uporabniki sodelujejo v kuhinji pri pripravi malice, se učijo kuhati, peči, kar jim pomaga pri njihovem vsakdanjem življenju. Zdrava malica uporabnikom pomembno zvišuje kvaliteto življenja.

- **Vrtnarjenje**

Dela na vrtu izvajamo v štirih dnevnih centrih od spomladi do pozne jeseni. Pridelamo veliko različne zelenjave, ki jo koristno uporabimo pri pripravi tople malice za uporabnike. Delo na vrtu je tudi pomemben del delovne terapije za ljudi s težavami v duševnem zdravju, saj jim daje možnosti stika z zemljo, dela v naravi, druženja idr.

Storitve programa DNEVNI CENTER

- **Izobraževalne delavnice**

Izvajamo jih nekajkrat tedensko, namenjene so delu z računalnikom, učenju tujih jezikov, literarnim uram, predavanjem različnih strokovnjakov idr. Vključujejo se uporabniki po svojih željah in interesih in imajo možnost pridobiti konkretna znanja, ki so jim v pomoč v vsakdanjem življenju in pri vključevanju v družbeno življenje.

- **Športne in rekreativne aktivnosti**

Se izvajajo nekajkrat na teden, lahko pa tudi vsak dan. Zajemajo aktivnosti kot so: telovadba, sprehodi, pikado, kegljanje, ples, namizni tenis, ročni nogomet in druge rekreativne aktivnosti, ki so pomembne za ohranjanje psihofizičnega počutja uporabnikov.

- **Družabne igre**

Potekajo vsakodnevno, pri izvajanju pa se upoštevajo različne želje in interesi uporabnikov. Najpogosteje smo uporabnikom ponudili družabne igre kot so: človek ne jezi se, različne karte, scrabble, tiodomino idr. Družabne igre so pomemben del druženja uporabnikov, pogovorov, sprostitve.

DNEVNI CENTER BREŽICE

- V program DC Brežice je letno vključenih 60 uporabnikov in 10 svojcev.
- Povprečno mesečno je v DC Brežice vključenih 33 uporabnikov, ki so povprečno vključeni 75 ur/mesec.
- Program izvajajo: 2 strokovni delavki, 1 laična delavka in 11 prostovoljcev.

STANOVANJSKA SKUPINA

- Ciljna skupina programa so polnoletne osebe z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ki izražajo različne psihične motnje in stiske zaradi bolezni in stresnih življenjskih izkušenj ; potrebujejo občasno ali stalno podporo pri bivanju in organiziranju vsakdana, pri osnovni oskrbi, skrbi za zdravje, urejanju statusa in drugih uradnih opravilih kot tudi pri obvladovanju socialnih veščin in vključevanju v družbeno okolje.
- Nimajo urejenih bivalnih razmer niti možnosti za uspešno rešitev stanovanjske problematike. Največkrat imajo slabe in neurejene odnose s svojci ali težave v partnerskih odnosih. Zaradi dolgotrajnih ali pogostih ponavljajočih se hospitalizacij iščejo izhod iz neugodnih razmer ter ustrezne rešitve za življenje z boleznijo.
- Zaradi nerazumevanja in nesprejetosti se spopadajo s posledicami stigmatizacije, tako, da v osnovi potrebujejo ugodnejše pogoje za spopadanje s svojimi težavami in rehabilitacijo, v smislu stabilizacije zdravstvenega in psihičnega stanja, urejanja socialne problematike ter ponovne vključitve v okolje.

Storitve programa STANOVANJSKA SKUPINA

- **Individualno delo** – svetovalni, informativni in razbremenilni pogovori, suport pri premagovanju osebnih in zdravstvenih težav, pri strukturiranju vsakdanjika, prostočasnih aktivnostih, urejanju statusa in uradnih zadev; pristopamo individualno in upoštevamo potrebe, zmožnosti in vse življenjske okoliščine ter integriteto posameznika; osnova je izdelava **individualnega načrta**, v katerem uporabnik sam opredeli cilje. Podpiramo skrb za osebnostni razvoj in krepitev moči. Načrte letno implementiramo.
- **Skupinsko delo** – svetovalni in podporni razgovori v skupini stanovalcev (4-6 oseb); na tedenskih sestankih se spregovori o počutju, komunikaciji in aktivnostih članov skupine, se rešujejo dileme, nesporazumi in konflikti ter načrtujejo tedenske aktivnosti; ugotavljajo se potrebe in potek rehabilitacije, uravnava dinamika skupine. Na terenu, oziroma, na sami lokaciji stanovanjske skupine, spregovorimo o higienskem minimumu, organiziramo in načrtujemo vse potrebno glede gospodinjstva ter bivalnih prostorov, opreme, materialnih stroškov, popravil... sklenemo dogovor glede druženja, obiskov in odsotnosti (razvijanje socialne mreže, delo s svojci) ter usklajevanje odnosov in dela z laičnimi delavci in prostovoljci (ugotavljanje potreb in organizacijsko delo). Motiviramo za udeležbo v skupini za samopomoč.
- **Skupnostno delo** – multidisciplinarni timi : povezovanje in koordinacija različnih služb v mreži pomoči, celostna obravnava uporabnika, vključevanje v družbene tokove in njihovo spremljanje, informiranje javnosti, razbijanje stigmatizacije, preventivno delovanje; spodbujanje izobraževanja in delovne aktivnosti.

STANOVANJSKA SKUPINA

- Stanovanjske skupine so manjše bivalne enote za tiste ljudi z dolgotrajnimi težavami v duševnem zdravju, ki potrebujejo občasno ali stalno podporo pri bivanju in organiziranju njihovega življenja.
- Nahajajo se v urbanih središčih v običajnih stanovanjih ali stanovanjskih hišah.
- V njih v povprečju bivajo 3 do 4 stanovalci, ki imajo svoje sobe, skupen dnevni prostor, kuhinjo in sanitarije.
- Stanovanjska skupina NM je v večjem trosobnem stanovanju, v kateri bivajo 4 stanovalci.

STANOVANJSKA SKUPINA

- OZARA ima 17 stanovanjskih skupin z 62 posteljami (Maribor 6, Nova Gorica 3, Murska Sobota 2, Koper 2, Jesenice, Ptuj, Celje in Novo mesto pa po 1)
  - V letu 2017 je v SS stanovalo različnih 79 stanovalcev.
  - SS Novo mesto je mešana skupina (2 ženski, 2 moška).
    - Stanovanjske skupine so v povprečju 93 % zasedene (hospitalizacije).
      - SS Novo mesto je trenutno polno zasedena.
- Program v SS Novo mesto izjava 1 strokovna delavka in 1 prostovoljka.

HVALA ZA POZORNOST!

